

K SKUPNIM SVETOVNIM CILJEM – SLOVENSKO

Vladimir Gajšek

O dejavni in prepoznavni Sloveniji najprej med nami, potem v svetu – je mogoče pisati ne le politično, ideološko, z zavzetostjo različnih političnih strank v skupnih poteh, kako se naj razvija [polis](#) slovenstva znotraj državnih meja in prav tukaj, torej geopolitično ozemeljsko, ampak je potrebno pisati tudi o etnoloških, kulturnocivilizacijskih in drugih vidikih slovenskega nadaljnega razvoja.

Dejavno mednarodno članstvo Slovenije v Evropski uniji pomeni, da se naša država prebuja tudi po desetletju mednarodne priznanosti v enkratno potrditev. Osamosvojena in suverena slovenska država kot nacionalno-zgodovinska politična tvorba ni več le sen, kakor se je zdelo nekaterim iz časov, ko so poudarjali lažno kvečjemu izmišljijo, kakor da korenini slovenska državnost nekje tam doli, pravzaprav v Bosni, pa še to v medvojnem času jugoslovansko-sovjetskega tipa, ampak je mednarodno in svetovno umeščena v človeštvo, kjer pa se še vedno trudi za večjo prepoznavnost. Slovenija je namreč prav tako del globalizacije kot sicer vsa Evropa in narobe: tako kot je Evropa del človeštva, vključuje v svoje zunanjepolitične razmere odnosnost z Republiko Slovenijo. Kaj so tako imenovani manjši narodi v Evropi, se ve: so atomizirani podvig sleherne nove politične stvarnosti in verižne reakcije vsakršnega napredka. Nacionalna identiteta temelji pravzaprav slovensko v krščanski veri, v upravnosti, kakor jo je začel šele bl. Anton Martin Slomšek, ko se je že uveljavila docela kulturna, jezikovna in narodnostna enakopravnost s tedaj avstrijskimi narodi. Že v času prebujanja evropskih narodov je bila Slovenija ne le slomškovo krščanski ideal, ampak prihodnja stvarnost. Slovenija je postala postulat globalizacijskih procesov torej že v stari Avstriji, ki jo je zaznamovala s soudeležbo med drugimi slovanskimi narodi.

Ali je v imenu celo radikalizirano ekspresivne politične združene Evrope še mogoče govoriti o politiki »poenotenja«, ko se ve, da je združevanje mogoče le po upoštevanju spoštovanju različnosti? Ker ni mogoče misliti celote brez delov, se tudi celostna evropska skupnost politično razširja tudi v manjše narode, zlasti v slovenstvo, kjer je zgodovina povsem potrjena krščansko evropsko in v modernih smislih: vse do zloma komunizma in propada ideološko železne zavese. Pod tolkačem komunističnega imperializma namreč niso bili samo manjši, ampak tudi veliki narodi, začevši od Rusov, ki so se morali imenovati Sovjete – k sreči se Slovenci nismo še »jugoslovenizirali« ali se stopili v loncu jugoslovanskih ali le srbohrvaško govorečih narodov.

Lahko da je šele razvoj parlamentarne demokracije in demokratičnih institucij v Republiki Sloveniji omogočil vendarle nova politično zamiselna stališča in večstrankarstvo tako, da se je zgodil Demos. Bivši jugoboljševizem v Republiki Sloveniji je potrebno zategadelj povsod nemudoma odpravljati, tudi tam, kjer se kaže kot nekakšna »tranzicija« ali »kontinuiteta revolucije« - saj se v takih primerih ne vidi nikjer kakšne družbene morale ter se resnica preslepi z novimi ideološkimi floskulami. Predstavniki »kontinuitete revolucije« ne morejo biti več »dediči zmag«, ki bi jih priborila katera med tujimi vojskami, saj tudi Rdeča armada ne obstaja več oefarsko: šele pristne dejanske kulturne, verske, civilizacijske vrednote lahko omogočijo ob socialni blaginji rast slovenstva v smislu dejanske demokratičnosti. Prav na tej ravni je potrebno na primer nemudoma demokratizirati celotni slovenski šolski sistem, ga izvesti iz suženjstva komunističnih novorekov, preimenovati je potrebno vse šole, ki še morda nosijo naziv po nekih sicer neznanih osebah, ki sicer niso umrle v prometnih nezgodah. Demokratizirati je potrebno še medijsko politiko, odvzeti uredniškim osebicam gloriolo oholosti in nedostopnosti, urediti prirejeno zvijačnost in uravnati uredniško politiko v demokratični pristop oblikovanja vseh informacij in komunikacijskega prostora. Tretji sektor demokratizacije čaka ureditev slovenskih občin ali občinskih vodstev, ker slednja sploh niso dostopna, ko se obdajajo z vrataricami ali nekakšnimi ignorantsko zastarelimi varnostniki – demokratični občan bi moral imeti dostop ne le do kritičnih občinskih informacij na vseh ravneh, ampak tudi do funkcij; vse dokler bo občinarsko prevladovala nekakšna naveličana fevdalizacija, bo slovenska demokracija odvisna od trenutnega razporeditve občinskih vodstev. Zanimivo je namreč, kar kaže na družbenopolitično zakonitost, da na republiški ravni v osredinjenosti političnih interesov ostajajo občinski predstavniki ponavadi zgledno osamosvojeno kakor neprizadeto tiho. Reakcije občin na republiški ravni preprosto ni – celo ob kdaj smotrno kritičnih napadih.

Vrednostni sistem, ki ni več ne titovsko-leninističen, kardeljevski in ne ničejanski, je del civiliziranih pogledov na slovenska dogajanja. S civilno družbo se je vsaj v svoji glasnosti oglasila za človekove pravice in osebne svoboščine tudi Rimskokatoliška cerkev, ki ima v Republiki Sloveniji ob večinskem verstvu (ateistov je le 4%) odločilno vlogo pri osebnih in družinskih odločitvah. Pametna politična oblast evropsko ve, da je dobro prepustiti določna področja obdržavno v določenih zgodovinskih trenutkih in področjih cerkvenim ali duhovnim razrešitvam, saj Cerkev laže opravi s tovrstno problematiko kot drugi, tudi najvišji državni organi. Vsak far reši civilno problematiko prej in bolje kot še tako izkušen republiški ali občinski politik – in ker dejansko cerkvene strukture rešujejo »primere« moralnega in duhovnega tipa, se država niti več ne vključuje s svojimi posegi. Tako npr. prav Cerkev spet z Bogom in božjo pomočjo vrača vrednote slovenstva, ovrednoti sicer kdaj razvrednotene vrednote in odnose. Kolikor umejo in morejo cerkvene strukture v Sloveniji ovrednotiti, oživiti ne le krščanske vrednote, se lahko slednje tudi »podržavijo« in postanejo spet last slovenske narodne skupnosti. V tem potrjevanju je treba ne le od cerkvenih struktur, ampak od slehernega državljana zahtevati vendarle zgodovinsko upravičenost narodne biti, zgodovinsko odgovornost in temeljno etično naravnost. Nacionalni slovenski program bi bil brez take etike in zavezujoče morale ničen. Demokracija ne more namreč biti le nenehno zamenjevanje vrednostnih ideologij.

Globalizacijski procesi zavzemajo v Evropski uniji in po svetu skupne vrednostne in kulturne smotre, ki so v vsakem primeru tudi hkrati politični. Preživetje »stare Evrope« je dolgoročno, ker ni bilo in ni napovedanega konca zgodovine. Življenjski interesi evropskih narodov se skratka medsebojno in politično organizirajo, tako med sosednjimi kot nesosednjimi državami. Komunikacije ob softverski komunikativni vlogi sodelovanj so dovolj razvite, da so razlike zase presežene [zunanjepolitično](#), a tudi notranjepolitično.

Ali bo prišlo do novih selitev narodov v globalni Evropi, se ne ve. Nedvomno se bodo spet in spet, kot ničkolikokrat potrjeno v zgodovini, od staroselskih vozov naprej, selili narodi z Vzhoda in Juga na Zahod in na Sever: višji standard, boljša tehnološka in ekonomska razvitost namreč privlači globalno in evropsko narode, da bi sodelovali v skupnih projektih meddržavno, a tudi tako, da so državne meje nacionalno samo še simbolične. S tem ni rečeno, da bi se Slovenci preselili na primer v Avstrijo, Švico, Italijo in Nemčijo – ker bi se nedvomno kaj hitro germanizirali ali se romanizirali, kot majhen narod pa bi postali utopična manjšina socialno razvitih držav. Lahko pa bi bila omogočena evropsko preselitev Slovencev iz vsakršnega zamejstva v domovino – ko bi slovenski rojaki tvorili ne le nekakšno »manjšino«, ampak bi bili živi del slovenskega prebivalstva. Iz nerazvitih argentinskih okolij bi bilo mogoče pričakovati preselitev Slovencev v matično domovino... - če bo socialna, zaposlitvena, gospodarska, poslovna in tržna solidarnost dovolj odprta in široka, da se bodo posamezniki in družine ter širše skupine slovenskega izseljenstva lahko spet uresničile v matični deželi. V razvitost novega slovenskega kot evropskega socialnega okolja spada torej možnost, da se okrepi prav slovensko gospodarstvo s prilivom slovenskega izseljenstva. Na tej ravni se bo gotovo lahko spremenila tudi institucionalna znanost, ki bo tudi dezideologizirana. Gre skratka za sorazmerno delovanje med zunanjo politiko do slovenskega izseljenstva in slovensko notranjo politiko v Evropski uniji.

Javnost je slovensko potrdila svojo samostojnost sprva s turističnimi oglasi, ki so vabili tuje narode v slovenske kraje kot v deželo na sončni strani Alp, kjer živimo vedri in dobri ljudje z dobro kulturno – krščansko – tradicijo. V to promocijo Slovenije se je vključeval tudi kongresni, politični, znanstveni, kulturniški... turizem.

Šele v lastnem slovenskem preživetju je slovenska država potrdila svojo življenjsko silo in politično suverenost. V Evropski uniji je bila sprejeta prav Republika Slovenija brez pridržkov. Na nas je, da se potrdimo resnično slovensko in demokratično.

Evropa se je odprla naposled na Vzhod in k Jugu – toda Republika Slovenija je še vedno nekako »severna« dežela, ničesar južnjaškega ni na njej, razen kolikor je ponekod privzela jugoslovenske modele (od čevapčičev in burekov v prehrani do ohlapnih ravnanj in ruralno-primestne mentalitete v nekaterih tovarišijskih šolskih okoljih). V resnici se Evropa vrača v povratni zgodovinski zvezi v Republiko Slovenijo.

K skupnim političnim ciljem odprte Evrope in Slovenije je treba prišteti skrb za prihodnost Slovenije. Slovensko državno predsedstvo demokratično uresničuje te cilje.